

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní rámec poskytování investičních pobídek v České Republice

Poskytování investičních pobídek má přilákat a podpořit zahraniční i domácí investice do vyspělých průmyslových technologií. Podpora investování má řadu ekonomických, politických a také právních aspektů. Poskytování investičních pobídek je především ekonomickým nástrojem regulace trhu a podpory investování.

Poskytování investičních pobídek má přilákat a podpořit zahraniční i domácí investice do vyspělých průmyslových technologií. Podpora investování má řadu ekonomických, politických a také právních aspektů. Poskytování investičních pobídek je především ekonomickým nástrojem regulace trhu a podpory investování. V mnohých případech může mít poskytování investičních pobídek různé politické aspekty. Ekonomicko-politické hodnocení dané problematiky ponecháme dnes stranou a budeme se zabývat rozbořem právní úpravy podpory investování. Zajištění náležité právní regulace je velmi důležité, protože zde jde o obrovské objemy investic (minimálně 350 mil. Kč, resp. 175 mil. Kč). Úkolem právní regulace je zajistit transparentnost v procesu udělování investičních pobídek a stanovit náležitou kontrolu využití státem poskytnutých pobídek.

Právní rámec pro poskytování investičních pobídek v České republice představuje zákon č. [72/2000](#) Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (dále jen zákon). Přijetím tohoto zákona vyvrcholil proces právní regulace podpory investování. Zákon určuje podmínky a předpoklady pro poskytnutí investičních podmínek, obsahuje výčet pobídek a sankce v případě nedodržení kritérií pro jejich poskytnutí.

Z důvodu transparentnosti jsou v zákoně uvedeny všechny druhy pobídek, které může investor obdržet. Investičními pobídkami jsou:

- slevy na daních z příjmu, a to na 10 let při vybudování nového výrobního závodu a na 5 let při rozšíření výroby
- dotace obcím na vybudování technické infrastruktury průmyslové zóny, jakož i převod pozemků z vlastnictví státu na obce
- dotace na tvorbu nových pracovních míst
- dotace na rekvalifikace zaměstnanců

Investor může získat všechny uvedené pobídky nebo jen některé z nich. Kromě podpory investování podle zákona o investičních pobídkách existují také další investiční stimuly (např. Vyhláška Ministerstva financí č. [313/1998](#) Sb., o osvobození strojů, strojních zařízení, přístrojů a nástrojů od dovozního cla).

Základní podmínkou pro poskytnutí investičních podmínek je investice do zpracovatelského průmyslu v podobě pořízení nového výrobního závodu nebo rozšíření či modernizaci stávajícího výrobního závodu. Výše investic musí dosahovat minimálně 350 mil. Kč, resp. 175 mil. Kč, pokud investice směřuje do oblasti s velkou mírou nezaměstnanosti. Z uvedeného objemu investic musí být nejméně částka 145 mil. Kč, resp. 87,5 mil. Kč, kryta vlastním jměním investora. § 2 zákona uvádí mezi dalšími všeobecnými podmínkami pro udělení investičních pobídek následující předpoklady: 40% z celkové investice musí směřovat do strojního zařízení a navrhovaná výroba musí být šetrná k životnímu prostředí. Zvláštní podmínky stanoví §35a a 35b zákona č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů

a zákon č. [9/1991](#) Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti.

Proces udělování investičních pobídek je zahájen tím, že žadatel o pobídky předloží záměr získat investiční pobídky Ministerstvu průmyslu a obchodu prostřednictvím České agentury pro zahraniční investice CzechInvest. Náležitosti záměru jsou uvedeny v § 3 odst. 2 a 3 zákona. Formulář pro vyplnění záměru je stanoven vyhláškou Ministerstva průmyslu a obchodu č. [108/2000](#) Sb., kterou se stanoví vzor tiskopisu určeného pro uplatnění záměru získat investiční pobídky. Informace obsažené v záměru jsou CzechInvestu podkladem pro vypracování posudku investičního záměru a následného návrhu na poskytnutí investičních pobídek. O udělení investičních pobídek rozhoduje Ministerstvo průmyslu a obchodu v součinnosti s dalšími orgány. V případě, že investor žádá o pobídky v podobě dotací na vytváření nových pracovních míst nebo dotací na rekvalifikace zaměstnanců, vyslovuje Ministerstvo práce a sociálních věcí souhlas nebo zamítá udělení investičních pobídek ve své působnosti. Ministerstvo životního prostředí se vyjadřuje k předpokladů splnění podmínky šetrnosti výroby k životnímu prostředí. Ministerstvo financí se vyjadřuje ke splnění podmínek týkajících se minimální částky investic, které jsou kryty vlastním jměním a dále se vyjadřuje k podílu investic na strojním zařízení (min. 40%). V neposlední řadě je do procesu udělování investičních pobídek zapojen Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Jemu se zasílá žádost o povolení výjimky ze zákazu poskytnutí veřejné podpory. Tento úřad mj. stanovuje přípustnou míru veřejné podpory z hodnoty investičních nákladů vhodných na poskytnutí veřejné podpory a vztahujících se k investičnímu projektu žadatele. Po předchozím souhlasu Ministerstva práce a sociálních věcí vydá Ministerstvo obchodu a průmyslu nabídku na poskytnutí investičních pobídek, nebo vydá rozhodnutí o zamítnutí záměru. Tato nabídka je prostřednictvím agentury CzechInvest zaslána žadateli o investiční pobídky. Do 6 měsíců od obdržení nabídky na poskytnutí investičních pobídek může zájemce o pobídky předložit Ministerstvu průmyslu a obchodu prostřednictvím CzechInvestu žádost o příslib investičních pobídek. Rozhodnutí o příslibu investičních pobídek přísluší Ministerstvu průmyslu a obchodu. Ministerstvo financí se vyjadřuje k poskytnutí investiční pobídky - slevy na dani příjmů. Ministerstvo práce a sociálních věcí se zase vyjadřuje k poskytnutí dotací na vytváření nových pracovních míst a dotací na rekvalifikace zaměstnanců. Rozhodnutí musí být v souladu se stanoviskem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Zákon v § 5 odst. 5 stanoví lhůty pro plnění podmínek pro poskytnutí investičních pobídek. Placení částek na pořízení hmotného a nehmotného majetku musí být zahájeno do 24 měsíců od doručení rozhodnutí o příslibu investičních pobídek. Výroba musí být zahájena nejpozději do 3 let od stejného okamžiku. V odůvodněných případech může Ministerstvo průmyslu a obchodu lhůty prodloužit o 2 roky. V případě nedodržení lhůt nebo v případech nesplnění všeobecných podmínek pozbývá rozhodnutí o příslibu investičních pobídek platnosti a vše, co bylo formou investičních pobídek získáno, musí být vráceno nebo odvedeno podle zvláštních předpisů. V praxi se však do dnešního dne nepříhodil případ, že by některá s firem o pobídky přišla. Nemůže-li investor splnit podmínky, většinou přehodnotí své záměry, a rozhodne se pobídky nečerpat. Kontroly plnění podmínek začnou probíhat až nyní, protože teprve teď končí povinná tříletá lhůta u prvních investorů, kteří obdrželi rozhodnutí o příslibu investičních pobídek.

Kontrolu čerpání jednotlivých investičních pobídek a kontrolu plnění všeobecných podmínek stanovených zákonem provádějí následující správní orgány: Ministerstvo průmyslu a obchodu, Ministerstvu životního prostředí Ministerstvu práce a sociálních věcí a Ministerstvu financí. Kontrola se provádí v době trvání investičních pobídek minimálně jednou ročně od kolaudace. Důležité je upozornit na kontrolu všeobecných podmínek (především vynaložení stanovené výše investic do 3 let od vydání rozhodnutí o příslibu investičních pobídek).

Investiční pobídky jsou poskytovány také obcím. Investiční pobídky mají v tomto případě podobu

dotací na vybudování technické infrastruktury průmyslové zóny, jakož i převod pozemků z vlastnictví státu na obce. Udělování těchto investičních podmínek je součástí doprovodného programu vlády na podporu průmyslových zón. Obec může podat žádost až na základě rozhodnutí pro poskytnutí investičních pobídek investorovi, a tak na základě pobídek zajistit investiční území (průmyslovou zónu) pro konkrétního investora. Obec nemůže ovlivnit plnění či neplnění všeobecných a zvláštních podmínek pro poskytnutí investičních pobídek investorem. Proto obci nevzniká povinnost vrátit poskytnuté dotace, v případech nesplnění uvedených podmínek investorem.

Při rozhodování podle zákona o investičních pobídkách se postupuje podle zákona č. [71/1967](#) Sb., o správním řízení (správní řád). Zákon vylučuje opravné prostředky a soudní přezkum proti správním rozhodnutím (nabídce na poskytnutí investičních pobídek a rozhodnutí o příslibu investičních pobídek).

Investiční pobídky jsou jednou z forem veřejné podpory a jako takové podléhají rovněž režimu zákona č. [59/2000](#) Sb., o veřejné podpoře, dle kterého je udělováno povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (viz. výše).

Cílem investičních pobídek je podpořit a přilákat zahraniční investice a zvýšit tak konkurenceschopnost české ekonomiky (v oblasti přílivu zahraničních investic) vůči ostatním středoevropským ekonomikám. Investiční pobídky mají také napomáhat růstu zaměstnanosti a restrukturalizaci průmyslu v problémových regionech. Nakolik se uvedené cíle daří plnit je předmětem spíše ekonomické analýzy a problémem hodným zvláštního zpracování. Z právního hlediska můžeme upozornit na některé nedostatky stávající právní úpravy. V souvislosti s diskusí o novelizaci zákona č. [72/2000](#) Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů jsou zmiňovány zejména tyto problémy: precizace vazby zákona o investičních pobídkách a zákona o veřejné podpoře, některé dílčí úpravy schvalovacího procesu, úprava kontrolních mechanismů, jakož i upřesnění některých lhůt, se kterými zákon o investičních pobídkách kalkuluje. Systém investičních pobídek podle zákona o investičních pobídkách se vztahuje pouze na obory zpracovatelského průmyslu. S ohledem nato, že se v současné době stále zvyšuje význam investování do oblasti informačních technologií a strategických služeb, bylo by vhodné uvažovat o právní úpravě podpory investování i této oblasti. S ohledem na specifika rozhodovacího procesu o investičních pobídkách by se měly přijmout legislativní opatření k urychlení procesu posuzování vlivů staveb na životní prostředí. V souvislosti s přípravou České republiky na vstup do Evropské unie závěrem uvádím, že česká úprava podpory investování formou investičních pobídek je plně kompatibilní s příslušnými „evropskými“ předpisy.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález](#)

[Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)

- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Nová pravidla ICC pro rozhodčí řízení: Přehled klíčových změn účinných od 1. června 2026](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Nařízení prodeje jednotky jako ultima ratio ochrany práv ostatních vlastníků?](#)